

DE FEDERALE FINANCIERING VAN DE LOKALE POLITIE

Historiek, samenstelling en evolutie van 2001 tot vandaag

DOELSTELLINGEN, VERTREKBASIS EN BASISDOTATIE

De federale financiering van de lokale politie ingevolge de politiehervorming bestaat uit meerdere delen. In deze bijdragen worden de verschillende onderdelen ervan ontleed en besproken.

Eerst wordt dieper ingegaan op de doelstellingen van de financiering en wordt het mechanisme van de basisdotatie, inclusief zijn historische context, toegelicht. Vervolgens belichten we andere elementen van de federale financiering: de aanvullende indexatie, de aanvaardbare meerkost, de sociale dotaties, enz.

VOORAFGAAND

Bij de totstandkoming van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus¹ (hierna WGP), heeft de wetgever bepaald dat een deel van de begroting van een (lokale) politiezone ten laste van de federale Staat valt. De rechtsbasis daartoe zit vervat in het artikel 41 van deze wet².

Art. 41.³ Per politiezone wordt jaarlijks een toelage uitgetrokken ten laste van de

¹ Wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, B.S., 5 januari 1999.

² Wetsvoorstel (L. VANVELTHOVEN *et al.*) tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, *Parl.St. Kamer* 1997-98, nr. 49K1676/001, p.7, “*De financiële middelen van de gemeenten zullen worden aangevuld met een jaarlijkse federale dotatie die aan de zone wordt toegekend en waarvan het bedrag de kosten dekt van het personeel van de federale politie dat daadwerkelijk wordt geïntegreerd in de lokale politie, met inbegrip van het administratief en logistiek personeel, de werkingskosten en de beheerskosten, wetende dat, voor alleen het werkelijk over te dragen personeel wordt bepaald, de lijst moet worden opgemaakt van de opdrachten van federale aard die door de lokale politie moeten worden uitgevoerd, maar ook van de opdrachten ter ondersteuning waarmee de federale politie wordt belast.*”

³ Wetsvoorstel (L. VANVELTHOVEN *et al.*) tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, *Parl.St. Kamer* 1997-98, nr. 49K1676/001, p.28, “*De financiële middelen van de gemeenten zullen worden aangevuld met een jaarlijkse federale dotatie die aan de zone wordt toegekend en waarvan het bedrag de kosten dekt van het personeel van de federale politie dat daadwerkelijk wordt geïntegreerd in de lokale politie, met inbegrip van het administratief en logistiek personeel, de werkingskosten en de beheerskosten, aangezien, vóór het werkelijk over te dragen personeel wordt bepaald, de lijst moet worden opgemaakt van de opdrachten van federale aard die door de lokale politie moeten worden uitgevoerd, maar ook van de opdrachten ter ondersteuning waarmee de federale politie wordt belast.*

In de praktijk zal dat bedrag schommelen op grond van de naleving door de gemeenten van de zone van de minimumnormen inzake personeel en budget en van de omvang van de federale opdrachten die binnen de zone worden verzorgd. Met andere woorden, de gemeenten die niet voldoen aan de normen betreffende het minimaal personeelsbestand zullen de kosten verbonden aan een deel van de geïntegreerde nationale politiemensen voor hun rekening moeten nemen terwijl de gemeenten die voldoen aan de normen en die vaker federale opdrachten moeten vervullen (voorbeeld: gemeente waarin veel ambassades gevestigd zijn), een toelage krijgen die de aan die tenlasteneming verbonden kosten overschrijdt. De criteria hiervoor zullen bij koninklijk besluit worden vastgelegd.

De uitbetaling van de federale toelage kan in twaalfden gebeuren maar ook per trimester waarbij

federale begroting, verder genoemd de federale toelage. De federale toelage wordt bepaald op basis van:

1° het aandeel van de federale overheid in de financiering van de lokale opdrachten van de politie;

2° de algemene en bijzondere federale opdrachten die binnen de betrokken zone worden vervuld.

(De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de criteria en de nadere regels inzake de vastlegging en de uitbetaling van de federale subsidie, die op zijn minst in twaalfden wordt uitbetaald, alsmede de regels inzake de bepaling van de in die subsidie op te nemen kostprijs van de federale, algemene of specifieke opdrachten die het lokale niveau van de geïntegreerde politiedienst op zich neemt.) <W 2002-04-26, art. 104 ; Inwerkingtreding: 30-04-2002>⁴

(Lid 3 opgeheven) <W 2005-12-06, art. 10 ; Inwerkingtreding: 01-01-2005>⁵

(In het geval dat een korps van lokale politie zijn opdrachten bedoeld in artikel 61 of die bedoeld in de artikelen 96bis of 105bis niet nakomt, wordt de federale dotatie aan de betrokken gemeente of meergemeentezone verminderd overeenkomstig de regels door de Koning bepaald bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad. De ingehouden bedragen worden in het “Federaal solidariteitsfonds voor de lokale politie” gestort.) <W 2004-12-27, art. 476 ; Inwerkingtreding: 01-01-2005>⁶

telkens een vierde van de jaartoelage wordt overgeschreven.

De toelage vanwege de federale overheid kan worden verminderd indien de begroting niet volledig wordt gerealiseerd en indien de door de Koning bepaalde normen, inzonderheid deze bedoeld bij artikel 141, niet of onvoldoende zijn nageleefd. Omgekeerd, zal de toelage worden opgetrokken indien sommige nieuwe federale opdrachten binnen de zone moeten worden uitgevoerd.

Na enkele jaren moeten de federale dotaties worden geëvalueerd, opdat de zones, in gelijke omstandigheden, gelijke dotaties zouden ontvangen.

De gebouwen en het materieel noodzakelijk voor de werking van de geïntegreerde federale politieambtenaren zullen overgedragen of ter beschikking gesteld worden van de gemeente, in voorkomend geval van de meergemeentezone onder de voorwaarden die bij wet zullen worden vastgelegd. Er dient evenwel onderzocht te worden op welke manier de lokale politie en de federale politie kunnen samenwerken op het vlak van de aankopen en van de gebouwen.”

⁴ De initiële tekst luidde als volgt: “De Koning bepaalt bij een in Ministerraad overlegd besluit de criteria en de nadere regels die in acht moeten worden genomen voor het bepalen en het uitbetalen van de federale toelage. Het uitbetalen gebeurt op zijn minst in twaalfden.” Wetsontwerp betreffende de essentiële elementen van het statuut van de personeelsleden van de politiediensten en houdende diverse andere bepalingen met betrekking tot de politiediensten, *Parl.St. Kamer 2001-02, nr. 50K1683/005, p.16, “Artikel 119 van het wetsontwerp strekt tot wijziging van artikel 115 van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus; dat artikel 119, § 10, bepaalt de steunopdrachten van de federale politie ten behoeve van de lokale politie. Het is de bedoeling die opdrachten aan de lokale politie te factureren, overeenkomstig de door de Koning vastgestelde regels.*

Dit amendement strekt er bijgevolg toe uitdrukkelijk te bepalen dat, omgekeerd, óók de kostprijs van de federale, algemene of specifieke opdrachten die de lokale politie op zich neemt, worden opgenomen in de federale subsidie, volgens regels die worden bepaald bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad.”

⁵ Wetsontwerp betreffende de opmaak en financiering van actieplannen inzake verkeersveiligheid, *Parl.St. Kamer 2005-06, nr. 51K2027/001, p.8, “De opheffing van artikel 41, derde lid, van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus vloeit voort uit de vervanging van de financieringswijze die in dat lid omschreven is door die welke via het verkeersveiligheidsfonds in plaats gesteld wordt.”*

⁶ Ontwerp van programmawet, Ontwerp van wet houdende diverse bepalingen, *Parl.St. Kamer 204-05, nr. 51K1437/001, p.288, “Teneinde te kunnen garanderen dat alle korpsen van lokale politie hun aandeel in de geïntegreerde werking correct invullen, wordt een bepaling ingevoegd die moet toelaten hen financieel te sanctioneren. Dit voor het niet nakomen van hun verplichtingen inzake de opdrachten van federale aard*

In deze artikellenreeks⁷ worden die federale middelen toegelicht. Ze omvatten alle financieringsbronnen met uitzondering van:

- de middelen toegekend aan de Brusselse politiezones en gemeenten ingevolge de “Eurotops”⁸,
- de middelen toegekend in het kader van het “Verkeersveiligheidsfonds”⁹,
- de middelen vervat in het “Gebouwenfonds”¹⁰.

27.322 PERSONEN TE FINANCIEREN

De financiering heeft (had) de ambitie de meerkost van het statuut voor de personeelsleden van de voormalige gemeentepolitie en de integrale kost van de, hen bij de oprichting van de korpsen van de lokale politie, overgedragen personeelsleden van de voormalige Rijkswacht te compenseren.

De initiële werkwijze werd toegelicht in een mededeling van de Minister van Binnenlandse zaken¹¹. Uiteindelijk werden terzake diverse akkoorden¹² afgesloten tussen de Verenigingen van Steden en Gemeenten en de federale regering. De gevolgde werkwijze en de aanpassingen worden hierna, opgesplitst per soort van dotatie, toegelicht.

Het vertrekpunt was het cijfer van 27.322 fulltime equivalenten en de theoretische verdeling ervan over het grondgebied van het Rijk d.m.v. een objectieve en wetenschappelijk verantwoorde regressieanalyse (de zogenaamde KUL-norm). Deze regressie vertrok van een cijfer: de som van de 19.783, zijnde de op 31 december 1999 aanwezige effectief van de gemeentepolitie en de 7.539 aan de lokale politie over te dragen ex-rijkswachters¹³. Dit

zoals bepaald in artikel 61 of hun weigeren van hun medewerking aan de goede werking van, enerzijds, de in artikel 96bis omschreven communicatie en informatiecentra en, anderzijds, de in artikel 105bis bedoelde arrondissementale informatiekruispunt.

De uiteindelijke modaliteiten voor het bepalen van de sanctie dient vastgesteld te worden in een in de Ministerraad overlegd koninklijk besluit.”

⁷ Als bijlage aan deze uiteenzetting vindt u eveneens een overzichtstabel van alle besproken toelagen. Een tweede bijlage heeft betrekking op de criteria voor de toekenning van de “aanvullende toelage” (beslissing van de Ministerraad van 6 december 2002).

⁸ Wet 10 augustus 2001 tot oprichting van een Fonds ter financiering van de internationale rol en de hoofdstedelijke functie van Brussel en tot wijziging van de organieke wet van 27 december 1990 houdende oprichting van begrotingsfondsen, gewijzigd bij de programmawet van 24 december 2002; B.S., 18 september 2001.

⁹ Artikelen 68bis tot 68quater Wet betreffende de politie over het wegverkeer, B.S., 27 maart 1968; Wet van 06/12/2005 betreffende de opmaak en financiering van actieplannen inzake verkeersveiligheid, zoals gewijzigd door de artikelen 82 tot 84 van de programmawet van 08 juni 2008, B.S., 21 december 2005.

¹⁰ Artikel 248quater WGP en artikel 135 Programmawet 2 augustus 2002, “Fonds tot uitvoering van het correctiemechanisme ingesteld bij de overdracht van de ex-rijkswachtgebouwen aan de gemeenten en de meergemeentepolitiezones.”, B.S., 29 augustus 2002.

¹¹ “Toelichting bij de beslissing van de Ministerraad van 9 maart 2001 inzake de federale dotatie (artikel 41 van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus).” (B.S., 16 juni 2001) en in zijn omzendbrief van 6 december 2001 “PLP 17 – Tussenkomen van de federale overheid in de financiering van de lokale politiekorpsen – Federale toelage.”, (B.S., 24 januari 2002).

¹² Zie de akkoorden van 6 maart 2001, 21 november 2001 en 11 juni 2002.

¹³ Zie de beslissing van de Ministerraad van 28 april 2000.

theoretische vertrekcijfer (de KUL-norm) is oorzaak van diverse misverstanden en betwistingen. Niettemin dient gesteld dat de diverse aanvullende aanpassingen aan het stelsel van de dotaties grotendeels aan de diverse kritieken heeft geredieerd.

Ook werd bij de opstart van de geïntegreerde politie beslist dat er een opsplitsing zou zijn van de dotaties voor het federale aandeel in, enerzijds, de financiering van de personeelskosten en de algemene werking en, anderzijds, de kosten ingevolge sociale bijdragen en het (burgerlijk) preventieel van de samenlevings- en veiligheidscontracten (afgesloten inzake politie) te bestendigen.

OPSTARTFASE IN HET JAAR 2001

De politiezones werden allen (al dan niet met terugwerkende kracht) opgestart op datum van 1 januari 2002. Het nieuwe statuut voor het personeel daarentegen trad in werking op 1 april 2001. Om de meerkost voor het jaar 2001, voor de gemeenten, te compenseren werd voor dat jaar een specifieke federale toelage toegekend aan de gemeenten.

Deze toelage werd toegekend onder de vorm van twee forfaitaire voorschotten per personeelslid bij de gemeentepolitie^{14 15} met een uiteindelijke definitieve afrekening per gemeente¹⁶.

BASISDOTATIE¹⁷

Oorsprong en samenstelling

Het vertrekpunt was een vast bedrag per KUL-FTE. Dit bedrag werd, naarmate er steeds meer en betere gegevens werden ingezameld en het beschikbare cijfermateriaal beter en beter met de realiteit overeenstemde, tijdens de diverse overlegmomenten tweemaal herzien. Aanvankelijk was dat bedrag 686.626 BEF (17.021,01 EUR), dan werd het aangepast naar 670.412 BEF (16.619,08 EUR) om uiteindelijk – na de realisatie van de oefening van de “aanvaardbare meerkost” – vastgesteld te worden op 670.063 BEF (16.610,43 EUR). Het bedrag werd ook geacht forfaitair de kost voor de noodzakelijke administratieve en logistieke ondersteuning (Calog) te omvatten. Op dit bedrag (= “Norm”) werden een aantal controles en corrigerende berekeningen toegepast.

Theoretische kost versus startcijfer

- Eerst werd nagegaan of het totaalbedrag per zone volstond om de theoretische (meer)-kost te kunnen dragen. Daartoe werd een vergelijking gemaakt tussen de zogenaamde

¹⁴ K.B. 29 april 2001 houdende de toekenning van een federale toelage aan de gemeenten met het oog op de financiering van de statutaire meerkost gedurende het jaar 2001, *B.S.*, 9 juni 2001.

¹⁵ K.B. 30 november 2001 houdende de toekenning van een aanvullende federale toelage aan de gemeenten met het oog op de financiering van de statutaire meerkost gedurende het jaar 2001, *B.S.*, 11 december 2001.

¹⁶ K.B. 15 januari 2003 houdende de toekenning van een aanvullende federale toelage aan de gemeenten met het oog op de financiering van de statutaire meerkost gedurende het jaar 2001, *B.S.*, 4 april 2003.

¹⁷ K.B. 24 december 2001 houdende de toekenning van een federale basistoelage en een toelage voor uitrusting handhaving openbare orde aan de gemeente of aan de politiezone en een toelage veiligheids- en samenlevingscontracten aan sommige gemeenten voor het jaar 2002, *B.S.*, 29 december 2001 – K.B. 2 augustus 2002 (= voor 2002), *B.S.*, 13 augustus 2002 – K.B. 26 maart 2003 (= voor 2003), *B.S.*, 28 april 2003 – K.B. 5 december 2004 (= voor 2004), *B.S.*, 28 december 2004 – K.B. 10 maart 2006 (= voor 2005), *B.S.*, 5 april 2006 – K.B. 14 november 2006 (= voor 2006), *B.S.*, 13 december 2006 – K.B. 26 oktober 2007 (= voor 2007), *B.S.*, 30 november 2007 – K.B. 24 december 2008 (= voor 2008), *B.S.*, 31 december 2008.

“Start” (= de theoretische kost)¹⁸ en de zogenaamde “Norm” (= het totaal bedrag conform aantal KUL-FTE’s), deze vergelijking leverde uiteindelijk 6 verschillende vertreksituaties op:

Situatie	Balans Norm	Balans Start	Vergelijking Norm / Start	Omschrijving
1	+	+	$start \leq norm$	Het betreft een situatie met een positief eindsaldo, ten opzichte van de norm. De startcijfers zijn ofwel gelijk aan de norm, ofwel kleiner dan de norm. De norm kan gehaald worden met “overschot”.
2	-	-	$start \geq norm$	Het eindsaldo is negatief ten opzichte van de norm. Het initiële startcijfer ligt nog hoger en kan zeker niet bekostigd worden.
3	+	+	$start > norm$	Eindsaldo is positief ten opzichte van de norm en zelfs genoeg om initiële startcijfer ($> norm$) te bekostigen.
4	+	-	$start > norm$	Eindsaldo is positief ten opzichte van de norm, maar niet genoeg om het initiële startcijfer ($> norm$) te bekostigen.
5	-	+	$start < norm$	Eindsaldo is negatief ten opzichte van de norm, maar ligt toch al hoger dan het initiële startcijfer ($< dan de norm$).
6	-	-	$start < norm$	Eindsaldo is negatief ten opzichte van de norm, en zelfs niet genoeg om het initiële startcijfer ($< dan de norm$) te bekostigen.
Schematisch voorgesteld				

Er werd voor geopteerd om steun te geven aan de situaties 2 en 6 (waarbij de steun slechts kan worden geleverd tot het laagste van de twee bedragen: de “norm” of de “start”).

Solidariteitsmechanisme

- Vervolgens werd per zone de financiële draagkracht onderzocht en werd nagegaan of de lokale overheden, die samen de zone vormen, in het verleden een voldoende grote “eigen inspanning” hadden gedaan.

Daartoe werden de zones ingedeeld in kwartielen:

Q1 = 25% zones met laagste BI/inw.
Q2 = zones met BI/inw. In reeks 25%-50% van de observaties.
Q3 = zones met BI/inw. In reeks 50%-75% van de observaties.
Q4 = zones met BI/inw. In het hoogste kwartiel.

De “arme” zones van situatie 2 en 6 met een Q1 en Q2-code krijgen onmiddellijk volledige solidariteit (d.w.z. dat zij werden vrijgesteld van de “eigen inspanning”).

¹⁸ Daartoe werd uitgegaan van volgende forfaitaire gemiddelde kostprijzen: één overgedragen ex-rijkswachter = 1.750.000 BEF en voor de leden van de gemeentepolitie een meerkost (ingevolge de toepassing van het nieuwe statuut, en dit gelet de niet onbelangrijke verschillen in de regionale toepassing van het statuut van de gemeentepolitie): voor Vlaanderen + 190.000 BEF, voor Brussel + 210.000 BEF en voor Wallonië + 140.000 BEF (ook deze bedragen werden doorheen de verschillende etappes bijgesteld).

Voor de andere zones van situatie 2 en 6: hier moet men eerst de “*eigen inspanning*” toetsen aan het criterium “*mediaan in politiebudget/inwoner*” (per type verstedelijkingsgraad: gaande van 1 = zeer stedelijk, tot 5 = zeer ruraal). Als er na het optrekken van “*eigen inspanning*” nog tekort overblijft, krijgen zij voor het resterende gedeelte eveneens solidariteit.

- De solidariteit wordt gefinancierd door een vermindering van de dotatie aan de zones uit de situaties 1 en 3 en door de federale Staat die het verschil bijpast¹⁹. Conform de akkoorden met de Verenigingen van Steden en Gemeenten dient de interzonale solidariteit afgebouwd te worden over een periode van 12 jaar.

De bijdrage van de zones uit de situaties 1 en 3 werd gecorrigeerd in functie van hun fiscale draagkracht (het belastbaar inkomen per inwoner = BI/inw.): kleiner dan < 330.000 BEF werd beperkt tot 80 % ; tussen 330.000 en 480.000 BEF bleef 100 % en groter dan 480.000 BEF werd opgetrokken tot 110 %.

Analyse van de bedragen van de solidariteit per zone leert ons dat – in tegenstelling tot hetgeen sommigen beweren – het klassieke verhaal van een Noord-Zuid transfer niet helemaal klopt. Het overgrote deel van de Vlaamse solidariteit wordt immers aangewend voor hulp aan Vlaamse solidariteitsstrekkingen, slechts een klein gedeelte komt in de nationale pot terecht. De Brusselse zones zijn allen solidariteitsbetaler, ook zij spijzigen dus de nationale pot. De bijdragen van Waalse solidariteitsbetalers zijn onvoldoende om de Waalse noden te lenigen, zij genieten dus van de nationale pot. De communautaire geldstroom in deze is dan ook voornamelijk een geldstroom vanuit Brussel (en in mindere mate Vlaanderen) naar Wallonië.

Nog enkele aanpassingen in het solidariteitsmechanisme

- Op het overleg van 21 november 2001 tussen de Regering en de Verenigingen van Steden en Gemeenten²⁰ werden een aantal bijkomende afspraken gemaakt:
 - Er zou werk gemaakt worden van een effectieve meting van de “*Aanvaardbare meerkost*”^{21 22}.
 - Een aanpassing in het solidariteitsmechanisme door een bijkomende beperking van de “*eigen inspanning*” van de “*armste*” zones.
 - Een bijkomende correctie voor Brussel als hoofdstad, de kustgemeenten en de zeehavens.
 - De diverse bijkomende correcties mochten echter voor niemand tot gevolg hebben dat zij minder zouden ontvangen dan de – conform de eerdere akkoorden met de Verenigingen van Steden en Gemeenten – aan de zones meegedeelde bedragen (= invoering van een zogenaamd “*plancher*”).

¹⁹ Het bedrag van de solidariteit bij de start te dragen door de “*rijkere*” zones betrof een totaal van 979 miljoen BEF, het verschil in solidariteit werd bijgepast door de federale Staat ; zie Mededeling van de Minister van Binnenlandse zaken, B.S., 16 juni 2001.

²⁰ Overleg van 21 november 2001 tussen de Regering en de Verenigingen van Steden en Gemeenten.

²¹ Het akkoord bepaalde eveneens duidelijk welke diverse kostenelementen (en dit zowel m.b.t. de verloning van de personeelsleden als inzake de werkings- en investeringsuitgaven) dienden verrekend te worden.

²² Deze opdracht werd toevertrouwd aan de “*Algemene inspectie van de federale politie en van de lokale politie*” en, werd in de eerste helft van het jaar 2002 uitgevoerd. Hiervoor werd de auteur – door de Minister van Binnenlandse zaken, de heer Antoine Duquesne – aangewezen als de verantwoordelijke technische coördinator.

- De kost van de stijging van de (patronale) socialezekerheidsbijdragen wordt geïsoleerd in een afzonderlijke “*Sociale dotatie*”. Daar waar deze “*Sociale dotatie*” in een eerste tijd wordt toegekend in functie van de loonmassa van de overgedragen ex-rijkswachters, zal deze geleidelijk worden omgebouwd naar een toewijzing in functie van de basisverdeelsleutel (KUL-norm). Om ook in deze rekening te houden met de beperkte draagkracht van de “*arme*” zones moet de correctie echter (deels) gecompenseerd worden door een versterking van het solidariteitsmechanisme²³.
- De eindresultaten van de operatie “*Aanvaardbare meerkost*” werden zone per zone aan de lokale overheden meegedeeld met een schrijven uitgaande van de Minister van Binnenlandse zaken en later bevestigd door een koninklijk besluit²⁴.

Artikel 7 van dit besluit liet de mogelijkheid aan de lokale overheden die meenden een objectieve probleemsituatie te hebben, om een geïndividualiseerd en gemotiveerd dossier in te dienen bij de Minister van Binnenlandse Zaken. Dit dossier zou dan het voorwerp uitmaken van een “*tegensprekelijk debat*”. 137 politiezones hebben van deze mogelijkheid gebruik gemaakt²⁵.

Een specifiek element - de Brusseltoelage

Conform de afspraken met de Verenigingen van Steden en Gemeenten werd in de basisdotatie tevens een bedrag opgenomen ter dekking van de in artikel XI.III.28bis van het koninklijk besluit van 31 maart 2001 tot regeling van de rechtspositie van het personeel van de politiediensten²⁶ (hierna RPPol), voorziene toelage “*Brussels Hoofdstedelijk Gewest*”. De kostprijs voor de in artikel XI.III.28ter RPPol voorziene toelage (getrouwheidsverbintenis) wordt niet via deze weg, doch wel via het Fonds Eurotops, gecompenseerd.

Deze toelage kon conform het statuut ten vroegste vanaf het jaar 2003 worden toegekend. Daarom werd ze dan ook voor het eerst opgenomen in de basisdotatie voor dat jaar. Het bedrag per politiezone werd forfaitair bepaald door voor het personeelseffectief aanwezig op 1 april 2001 het basisjaarbedrag van de toelage in te schrijven. Tevens werd er beslist dat het bedrag de statutair voorziene groei zou kennen en dat voor elk van de getelde personeelsleden telkens voor het in dat jaar geldende maximale bedrag. Er wordt dus voor het forfaitaire effectief uitgegaan van een “*fictie*”²⁷. Omwille van deze fictie wordt dit luik van de basisdotatie uitgesloten van de aanvullende (*a posteriori*) indexatie.

De daarop volgende jaren werd deze toelage – conform het in het RPPol voorziene groeipad – opgetrokken als volgt: 2004 = 2003 + 20% ; 2005 = 2003 + 40 % . 2006 = 2003 + 60 % . 2007 = 2003 + 80 % om tenslotte vanaf het jaar 2008 het maximum te bereiken, zijnde: 2003

²³ *Infra*, sociale dotatie 1 (komt aan bod in het tweede deel van dit artikel, beschikbaar op www.vsgb.be).

²⁴ K.B. 2 augustus 2002 houdende de toekenning van de definitieve federale basistoelage, een toelage uitrusting handhaving openbare orde en een toelage veiligheids- en samenlevingscontracten, aan sommige politiezones en aan sommige gemeenten voor het jaar 2002, en tot wijziging van het KB van 24 december 2001 houdende de toekenning van een voorschot op de federale basistoelage voor het jaar 2002 aan de politiezones en van een toelage aan sommige gemeenten, *B.S.*, 13/08/2002.

²⁵ *Infra*, aanvaardbare meerkost (komt aan bod in het tweede deel van dit artikel, beschikbaar op www.vsgb.be).

²⁶ K.B. 31 maart 2001 tot regeling van de rechtspositie van het personeel van de politiediensten, *B.S.*, 31 maart 2001.

²⁷ Aangezien het recht van het personeelslid afhankelijk is van zijn/haar effectieve aanwezigheid in de politiezone – en niet alle personeelsleden eenzelfde aanwezigheidsstermijn hebben – gaat het hier inderdaad een maximale “*fictie*”.

+ 100 %. Dit bedrag eveneens jaarlijks geïndexeerd met de specifieke loonindexatie-coëfficiënt zoals gesteld in de federale begrotingsinstructies. Zoals hiervoor vermeld, wordt dit luik van de basisdotatie uitgesloten van de “aanvullende indexatie”.

Evolutie van de algemene basisdotatie

Deze dotatie werd jaarlijks conform de federale begrotingsinstructies geïndexeerd en uitbetaald via de federale begroting²⁸; *a posteriori* werd ze eveneens afgetoetst aan de reële evolutie van de gezondheidsindex²⁹.

Het financieringsstelsel³⁰ werd tijdelijk bevroren waardoor de afbouw van de periode van 12 jaar van de solidariteit vertraagde.

In 2003 begon de afbouw a ratio van 1/12 per jaar van de solidariteit ten voordele van de financiers van de solidariteit. Voor het jaar 2004 werd een bevroering van het stelsel vooropgesteld, initieel betrof dit eveneens de verdere afbouw van de solidariteit. Bij de begrotingscontrole 2004 werd beslist om de bevroering gedeeltelijk te doorbreken en aan de solidariteitsfinanciers toch nog 50 % van een normale afbouw (1/12) toe te kennen. Voor de jaren 2005 en 2006 werd beslist om gespreid over die twee jaren nogmaals 50 % van de correctie toegekend voor 2004 (d.i. dus elk jaar 25 %) van een normale afbouw (1/12) toe te kennen. Op grond van het feit dat er nog steeds geen financieringswet is, wordt voor de jaren 2007, 2008 en 2009 nogmaals op basis van een ongewijzigd beleid uitgegaan van eenzelfde stijgingsfactor al voor de jaren 2005, 2006 (d.i. per jaar 25 % van 1/12).

Om reden van de bevroering en om de genieters van de solidariteit (de “arme” zones) niet bijkomend in financiële moeilijkheden te brengen werd de voormelde teruggave aan de “solidariteitsbetalers” bijkomend ten laste genomen door de federale Staat (en dus niet in mindering gebracht van de dotatie aan de “solidariteitsgenieters”). Dit gebeurde ondermeer door deze uitgave aan te rekenen op het “Federaal solidariteitsfonds voor de lokale politie”³¹.

Correcties aan de basisdotatie en de aanverwante dotaties

Hierna volgen de andere bestanddelen die samen met de basisdotatie het geheel van de federale financiering van de lokale politie bepalen. Het betreft in het bijzonder: de aanvullende indexatie, de aanvaardbare meerkost, de toelage voor uitrusting handhaving openbare orde, het preventieluik van de (politie) veiligheids- en samenlevingscontracten, de sociale dotaties (1 en 2) en de specifieke hulp.

²⁸ Federale begroting, Sectie 17, Federale politie en geïntegreerde steun.

²⁹ *Infra*, aanvullende indexatie (komt aan bod in het tweede deel van dit artikel, beschikbaar op www.vsgb.be).

³⁰ Zie beslissing van de Ministerraad van 30 & 31 maart 2004, op voordracht van de “Commissie ter begeleiding van de politiehervorming op lokaal niveau” – opgericht bij K.B. 21 maart 2003 betreffende de Commissie ter Begeleiding van de politiehervorming op lokaal niveau, B.S., 28 april 2003, in uitvoering van artikel 257*sexies* WGP, zie hiervoor haar “Tweede evaluatieverslag” – april 2005.

³¹ Opggericht door artikel 485 Programmawet van 27 december 2004, B.S., 31 december 2004.

AANVULLENDE INDEXATIE ³²

Conform de afspraken met de Verenigingen van Steden en Gemeenten wordt voorzien in een “aanvullende indexatie”. Ze wordt bekomen door “*a posteriori*” de toegekende toelage – zonder het gedeelte overeenstemmende met de tussenkomst ter compensatie van de “*Brussels Hoofdstedelijk Gewest*” – te herberekenen met inachtneming van het effectief in de maand december van het betrokken jaar bereikte cijfer van de gezondheidsindex en deze te vergelijken met het effectief bereikte cijfer in dezelfde referentemaand in de voorgaande jaren (telkenmale door vergelijking met het laatste reeds effectief geïndexeerde, toegekende bedrag).

Het verschil tussen deze berekening en het eerder – op basis van de federale begrotingscirculaire berekende bedrag – wordt toegekend als “aanvullende indexatie”. Ze wordt uitbetaald via de federale begroting, Sectie 17, Federale politie en geïntegreerde steun.

AANVAARDBARE MEERKOST ³³

Het betreft hier het eindresultaat van de operatie “aanvaardbare meerkost” en het “tegensprekelijke debat”. Zoals reeds gesteld konden de politiezones een individueel gemotiveerd dossier indienen, wat uiteindelijk 137 zones ook hebben gedaan ³⁴. De beslissing van de Ministerraad van 6 december 2002 sloot dit debat af. Door deze beslissing werden een aantal elementen aangepast en/of bijkomend opgenomen in een bijkomende dotatie ³⁵. Alle zones hebben een bijkomende financiering verkregen. Een aantal zones verkregen eveneens een specifieke bijkomende toelage onder de vorm van een contract (specifieke omschrijving).

Deze dotatie werd jaar na jaar conform de federale begrotingsinstructies geïndexeerd en wordt uitbetaald via de federale begroting, Sectie 17, Federale politie en geïntegreerde steun.

TOELAGE VOOR UITRUSTING HANDHAVING OPENBARE ORDE ³⁶

Deze toelage omvat zoals overeengekomen met de Verenigingen van Steden en Gemeenten een forfaitaire tegemoetkoming voor de jaarlijkse kost voor vervanging en/of onderhoud van de uitrusting voor openbare handhaving.

³² K.B. 5 december 2004 houdende de toekenning van een bijkomende federale toelage voor indexering van de financiering van de lokale politie voor de jaren 2002 en 2003, *B.S.*, 28 december 2004 – K.B. 10 maart 2006 (= voor 2003, deel 2), *B.S.*, 5 april 2006 – K.B. 10 maart 2006 (= voor 2004), *B.S.*, 5 april 2006 – K.B. 25 april 2007 (= voor 2005), *B.S.*, 9 mei 2007 – K.B. 21 augustus 2008 (= voor 2006), *B.S.*, 8 september 2008 – K.B. 24 december 2008 (= voor 2007), *B.S.*, 31 december 2008.

³³ K.B. 15 januari 2003 houdende de toekenning van een bijkomende federale toelage ter financiering van de lokale politie, *B.S.*, 20 maart 2003 – K.B. 5 december 2004 (= voor 2003), *B.S.*, 28 december 2004 – K.B. 5 december 2004 (= voor 2004), *B.S.*, 28 december 2004 – K.B. 10 maart 2006 (= voor 2005), *B.S.*, 11 april 2006 – K.B. 14 november 2006 (= voor 2006), *B.S.*, 13 december 2006 – K.B. 26 oktober 2007 (= voor 2007), *B.S.*, 30 november 2007 – K.B. 24 december 2008 (= voor) jaar 2008, *B.S.*, 31 december 2008.

³⁴ Procedure op grond van artikel 7 K.B. 2 augustus 2002 houdende de toekenning van de definitieve federale basistoelage, een toelage uitrusting handhaving openbare orde en een toelage veiligheids- en samenlevingscontracten, aan sommige politiezones en aan sommige gemeenten voor het jaar 2002, en tot wijziging van het KB van 24 december 2001 houdende de toekenning van een voorschot op de federale basistoelage voor het jaar 2002 aan de politiezones en van een toelage aan sommige gemeenten, *B.S.*, 13/08/2002.

³⁵ Zie Bijlage 2 in de versie van het artikel op www.vsgb.be.

³⁶ Zie voetnoot 17.

Ook deze dotatie werd jaarlijks conform de federale begrotingsinstructies geïndexeerd en uitbetaald via de federale begroting, Sectie 17, Federale politie en geïntegreerde steun.

PREVENTIELUIK VAN DE (POLITIONELE) VEILIGHEIDS- EN SAMENLEVINGSCONTRACTEN ³⁷

Het burgerlijk preventieluik van de reeds voor de totstandkoming van de politiehervorming afgesloten “*samenlevings- en veiligheidscontracten*” (afgesloten inzake politie) werd bestendigd.

In deze werd bepaald dat deze verworven rechten rechtstreeks aan de desbetreffende 29 gemeenten worden toegekend en dat het aan deze laatste toekomt na te gaan in hoeverre de personeelsleden en/of opdrachten die met deze middelen werden gefinancierd worden overgedragen aan de politiezone. In dat voorkomend geval zullen de gemeenten de hiervoor vereiste bedragen via de gemeentelijke dotatie (intrazoneale verdeling) overhevelen naar de politiebegroting.

Deze dotatie werd jaarlijks conform de federale begrotingsinstructies geïndexeerd en werd uitbetaald via de federale begroting, Sectie 17, Federale politie en geïntegreerde steun. Vanaf het begrotingsjaar 2009 wordt deze dotatie overgeheveld naar de Sectie 13, Binnenlandse zaken om ze op termijn beter te kunnen afstemmen op de diverse andere bestaande veiligheids- en preventiecontracten.

SOCIALE DOTATIES

Sociale dotatie 1 ³⁸

Deze dotatie werd ingesteld om de patronale sociale bijdragen verschuldigd op de vaste verloning van de aan de politiezones overgedragen ex-rijkswachters te betalen. Conform de afspraken met de Verenigingen van Steden en Gemeenten wordt deze “*Sociale dotatie*” vooreerst toegekend in functie van de loonmassa van de overgedragen ex-rijkswachters en wordt ze geleidelijk omgebouwd naar een toewijzing volgens de basisverdeelsleutel (KUL-norm). Om rekening te houden met de beperkte draagkracht van de “*arme*” zones moet dit echter – minstens gedeeltelijk – gecompenseerd te worden door een versterking van het solidariteitsmechanisme, dit element werd specifiek bevestigd door de Ministerraad in zijn beslissing van 6 december 2002 ^{39 40}.

³⁷ Zie voetnoot 17.

³⁸ K.B. 24 december 2001 houdende de toekenning aan de politiezones voor het jaar 2002 van de federale toelage ter compensatie van de sociale bijdragen van sommige personeelsleden van de lokale politiekorpsen, B.S., 29 december 2001 – K.B. 20 maart 2002 (= voor 2002), B.S., 6 juni 2002 – K.B. 6 januari 2003 (= voor 2003), B.S., 21 januari 2003 – K.B. 26 februari 2003 (voor 2002, deel 2), B.S., 20 maart 2003 – K.B. 5 december 2004 (= voor 2004), B.S., 28 december 2004. – K.B. 1 april 2006 (= voor 2005), B.S., 19 april 2006 – K.B. 23 november 2006 (= voor 2006), B.S., 15 december 2006 – K.B. 19 november 2007 (= voor 2007), B.S., 4 december 2007 – K.B. 24 december 2008 (= voor 2008), B.S., 31 december 2008.

³⁹ Zie de beslissing van de Ministerraad van 06/12/2002 “*L’effet négatif du mécanisme de répartition de l’allocation sociale fédérale en 2003 (10 % - 90 %) est compensé, pour les zones en situations 2 en 6 qui ne doivent pas faire d’effort propre dans le cadre de la répartition de l’allocation fédérale, par la solidarité de la part des zones en situations 1 en 3.*”

⁴⁰ Aldus werden volgende verhoudingen toegepast: voor het jaar 2003 = 10 % KUL-norm en 90 % overgedragen loonmassa; voor het jaar 2004 (gelet de voor dat jaar specifieke beslissing tot integrale bevriezing) = 10 % KUL-norm en 90 % overgedragen loonmassa; voor het jaar 2005 = 15 % KUL-norm en 85 % overgedragen loonmassa; voor het jaar 2006 = 20 % KUL-norm en 80 % overgedragen loonmassa;

Met uitzondering van het jaar 2004 werd deze toelage jaarlijks geïndexeerd conform de federale begrotingsrichtlijn. Het bedrag van deze toelage wordt rechtstreeks toegekend aan RZSPPO die deze in mindering brengt op de aan de politiezones overgemaakte facturen.

Het bedrag van de “*Sociale dotatie 1*” voor het jaar 2002 omvatte – op grond van de bepalingen voorzien in artikel 41 van de wet van 6 mei 2002 tot oprichting van het Fonds voor de pensioenen van de geïntegreerde politie en houdende bijzondere bepalingen inzake sociale zekerheid⁴¹ – geen bijdragen voor de pensioenvorming.

Sociale dotatie 2

Personeelsleden konden opteren voor het onderworpen worden aan het nieuwe statuut of om onderworpen te blijven aan hun bestaande statuut van oorsprong (van de gemeentepolitie, de Rijkswacht of van de gerechtelijke politie bij de parketten). Daarom moest het nieuwe statuut – vervat in het RPPol – beschouwd worden als een integraal nieuw statuut, wat betekent dat er voor de onderworpenheid aan de sociale zekerheid geen beroep kon worden gedaan op de bepalingen van artikel 30, §2, 4° van het koninklijk besluit van 28 november 1969⁴². Vandaar dat met andere woorden ook patronale sociale zekerheidsbijdragen verschuldigd werden op elementen die in het oude statuut eveneens bestonden maar daar niet onderworpen waren aan die socialezekerheidsbijdragen.

Ter compensatie werd een bijzonder stelsel uitgewerkt dat zijn rechtsbasis vindt in de artikelen 15⁴³ en 16⁴⁴ van de wet van 6 mei 2002⁴⁵, en is vervat in het koninklijk besluit van

voor het jaar 2007 = 25 % KUL-norm en 75 % overgedragen loonmassa ; voor het jaar 2008 = 30 % KUL-norm en 70 % overgedragen loonmassa ; en, voor het jaar 2009 = 35 % KUL-norm en 65 % overgedragen loonmassa.

⁴¹ Art. 41 Wet van 6 mei 2002 tot oprichting van het Fonds voor de pensioenen van de geïntegreerde politie en houdende bijzondere bepalingen inzake sociale zekerheid, *B.S.*, 30 mei 2002, (uittreksel) : “Tijdens een overgangperiode die loopt van 1 april 2001 tot 31 december 2002 en in afwijking van de artikelen 5 en 6, zijn de in die artikelen bedoelde persoonlijke en werkgeversbijdragen niet verschuldigd.

Gedurende de in het eerste lid bepaalde periode moeten de op 31 maart 2001 toepasselijke persoonlijke en werkgeversbijdragen inzake pensioenen, voor het geheel van de personeelsleden van de geïntegreerde politie, gestort worden aan de verschillende pensioenregelingen waaraan zij op voormelde datum onderworpen waren.

[...]”

⁴² Art. 30, §2, 4° K.B. 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, *B.S.*, 5 december 1969 : “Voor de berekening van de bijdragen zijn nochtans uitgesloten: ... de toelagen, premies en vergoedingen andere dan deze voorzien in deze paragraaf waarvan de toekenningmodaliteiten uiterlijk op 1 augustus 1990 werden vastgesteld in wettelijke, reglementaire of statutaire bepalingen en waarop geen sociale bijdragen werden afgehouden op de datum van inwerkingtreding van dit besluit, alsook de verhogingen van deze toelagen, premies en vergoedingen voor zover ze voortvloeien uit de koppeling aan het indexcijfer der consumtiefprijzen.”

⁴³ Art. 15 Wet van 6 mei 2002 tot oprichting van het Fonds voor de pensioenen van de geïntegreerde politie en houdende bijzondere bepalingen inzake sociale zekerheid, *B.S.*, 30 mei 2002 : Inzake de sociale zekerheidsbijdragen op de vergoedingen, premies en toelagen (van de) personeelsleden, is de last die door de gemeenten en de meergemeentepolitiezones gedragen wordt, beperkt tot de sociale zekerheidsbijdragen op de vergoedingen, premies en toelagen die door de gemeenten voor het politiepersoneel gedragen werden voor het jaar 2000.

⁴⁴ Art. 16 Wet van 6 mei 2002 tot oprichting van het Fonds voor de pensioenen van de geïntegreerde politie en houdende bijzondere bepalingen inzake sociale zekerheid, *B.S.*, 30 mei 2002 : De Koning bepaalt het bedrag van de in de artikelen 10 tot 14 voorziene toelagen, alsook de nadere regels inzake de verdeling van die toelagen tussen de verschillende gemeenten en de meergemeentepolitiezones en de nadere regels inzake de toepassing van artikel 15.

⁴⁵ Wet van 6 mei 2002 tot oprichting van het Fonds voor de pensioenen van de geïntegreerde politie en houdende bijzondere bepalingen inzake sociale zekerheid, *B.S.*, 30 mei 2002.

14 mei 2002 tot regeling van de meerkost die betrekking heeft op het gedeelte van de sociale zekerheidsbijdragen op de toelagen, premies en vergoedingen van de personeelsleden van de politiezones⁴⁶.

De bepalingen van dit besluit houden in dat een politiezone nooit meer dient te betalen dan de (geïndexeerde) som van de bedragen die de gemeenten in het jaar 2000 hebben betaald⁴⁷. Zij zijn van toepassing op zowel de operationele als de Calog-personeelsleden en dit ongeacht hun aantal en/of het volume aan geleverde prestaties. D.w.z. dat kaderuitbreidingen en/of volumestijgingen geen enkele invloed hebben op het door de politiezone te betalen bedrag. Gelet de eventuele zitpenningen van de leden van de politieraad en de eventuele vergoedingen aan de bijzondere rekenplichtige en/of secretaris van de politiezone niet verschuldigd zijn in toepassing van het RPPol, vallen deze niet onder de “*Sociale toelage 2*” en blijven de daarop verschuldigde patronale sociale zekerheidsbijdragen dan ook ten laste van de politiezone.

De sociale zekerheid wordt conform de bepaling van artikel 66, § 2, 6° van de wet van 2 januari 2001 (*B.S.*, 3 februari 2001) houdende sociale, budgettaire en andere bepalingen; gecompenseerd voor de derving van deze inkomsten⁴⁸.

SPECIFIEKE HULP – BOVENTALLIGEN – HULP IN NATURA

Boventalligen

Bij de opstart van de politiezones en door de in plaatsstelling van de aan de zones over te dragen personeelsleden was in een aantal politiezones het reële overgedragen start-effectief groter dan het gewenste kader. Om te vermijden dat de zones hiervoor financieel moesten opdraaien werd, enerzijds, beslist om een specifieke toelage⁴⁹ toe te kennen aan de “*boventallige*” personeelsleden die via vrijwillige mobiliteit uit deze zones wilden vertrekken en, anderzijds, te voorzien in een specifieke geldelijke hulp^{50 51} aan de zones die met “*boventalligen*” werden geconfronteerd.

De Ministerraad van 27 januari 2006 besliste om voor de jaren 2005 en 2006 aan een aantal politiezones een bijkomende specifieke hulp toe te kennen door toekenning van een aantal forfaitaire “*boventalligen*”. Deze beslissing werd ingegeven door de bijzondere preciaire toestand waarin de desbetreffende politiezones zich bevonden en het gegeven dat deze toestand samenging met de onbeschikbaarheid van overgedragen langdurig afwezige personeelsleden.

⁴⁶ K.B. 14 mei 2002 tot regeling van de meerkost die betrekking heeft op het gedeelte van de socialezekerheidsbijdragen op de toelagen, premies en vergoedingen van de personeelsleden van de politiezones, *B.S.*, 30 mei 2002.

⁴⁷ Deze (plafond)bedragen werden, per politiezone, door RSZPPO bepaald en meegedeeld aan de lokale verantwoordelijken.

⁴⁸ Zie terzake ook het verslag van het Rekenhof: “*Impact van de politiehervorming op de sociale zekerheid*” (augustus 2007) en de daarin opgenomen antwoordbrieven van de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid (dd 5 maart 2007), van de Minister van Pensioenen (dd 8 maart 2007) en van de Minister van Binnenlandse Zaken (dd 13 april 2007).

⁴⁹ K.B. 26 mei 2002 houdende toekenning van een eenmalige toelage aan sommige personeelsleden van boventallige zones, *B.S.*, 5 juni 2002.

⁵⁰ K.B. 31 januari 2003 houdende de toekenning van een federale toelage ten behoeve van de boventallige politiezones, *B.S.*, 4 februari 2003.

⁵¹ K.B. 25 februari 2007 houdende de toekenning van een bijkomende federale basistoelage aan de politiezone Hamme-Waasmunster, *B.S.*, niet gepubliceerd.

Hulp in natura

Zowel in de opstartfase als op recurrente wijze werden/worden een aantal uitgaven (die voorheen door de gemeenten zelf gedragen dienden te worden) ten laste genomen door de federale overheid.

Het betreft ondermeer :

- De kost voor de naar de Communicatie- en Informatiecentra (CIC), Arrondissementele Informatiekruispunten (AIK) en/of andere diensten gedetacheerde lokale personeelsleden.⁵²
- De bezoldiging aspiranten basiskader in de basisopleiding en de subsidiëring van de politiescholen daartoe.
- De in het statuut voorziene gratis geneeskundige verzorging.
- De werking van het interventiekorps en/of het veiligheidskorps (= Justitie).
- Een aantal informatica-uitgaven voor de gemeenschappelijke toepassingen en mainframes. Specifieke investeringen inzake verkeer worden specifiek gefinancierd via het “*Verkeersveiligheidsfonds*”. Bij de opstart van de politiezones werd door de federale overheid een bijzondere inspanning geleverd voor de bekostiging van de voor de geïntegreerde werking noodzakelijke lokale servers.
- De dienstverlening diverse federale steundiensten.
- De bijdragen voor gebruik van het Rijksregister.

DE EENMALIGE SPECIFIEKE BIJKOMENDE FEDERALE TOELAGE⁵³

Eind 2008 heeft de Ministerraad een dubbele beslissing genomen : enerzijds, het – gelet de (gedeeltelijke) bevrozing van het financieringsmechanisme – aan sommige zones voor de jaren 2005 en 2006 toegekende punctuele correcties te bestendigen voor de jaren 2007 en 2008 en, anderzijds, – gelet de economische toestand en een aantal specifieke factoren die de begroting van de politiezones kunnen bezwaren – de binnen het “*Federaal solidariteitsfonds voor de lokale politie*”⁵⁴ opgebouwde reserve aan de politiezones uit te keren.

PROCEDURES EN UITBETALING

Procedures van totstandkoming van de diverse verdelingsbesluiten

Gelet het ontbreken van een specifieke “*financieringswet*” dienen de diverse bedragen eerst ingeschreven te worden in de federale begroting en kunnen pas aansluitend de diverse koninklijke besluiten ter uitvoering daarvan worden getroffen.

Het inschrijven in de federale begroting houdt in dat de noodzakelijke bedragen – conform de jaarlijkse federale begrotingsinstructies – worden aangevraagd bij het departement Begroting, maken deze het voorwerp uit van een (conclaaft-)beslissing van de Ministerraad en worden zij

⁵² K.B. 26 maart 2005 tot regeling van de structurele detacheringen van personeelsleden van de politiediensten en van soortgelijke toestanden en tot invoering van verschillende maatregelen, *B.S.*, 22 april 2005.

⁵³ K.B. 24 december 2008 houdende de toekenning van een eenmalige specifieke bijkomende federale toelage aan de politiezones, *B.S.*, 31 december 2008.

⁵⁴ Opggericht door artikel 485 Programmawet van 27 december 2004, *B.S.*, 31 december 2004.

aan de goedkeuring van het Parlement onderworpen.

Na publicatie van de “*Wet Algemene Uitgavenbegroting*” kunnen de inmiddels door de administratie voorbereide ontwerpteksten van koninklijke besluiten onderworpen worden aan de verplichte voorafgaande adviezen, zoals : de Inspectie van Financiën, de Adviesraad van Burgemeesters en de Minister van Begroting. Voorafgaand aan de voorlegging – voor ondertekening door het staatshoofd – maken zij nog het voorwerp uit van een specifieke beslissing van de Ministerraad (het betreft immers in Ministerraad overlegde besluiten).

Uitbetaling

De rechtsbasis daartoe zit mede vervat in het artikel 41*bis* van de WGP.

Art. 41*bis*.⁵⁵ <Ingevoegd bij W 2001-12-30, art. 110 ; Inwerkingtreding : 01-01-2002>
De federale toelagen, uitgetrokken op basis van artikel 41 en voorzien op het programma 90/1 “Federale dotatie” van de begroting “Federale politie en geïntegreerde werking”, mogen het voorwerp uitmaken van ordonnantiën van vaste uitgaven en mogen worden vastgelegd en vereffend door tussenkomst van de Centrale Dienst van Vaste Uitgaven.

De rekenplichtigen van de federale Staat kunnen pas overgaan tot de uitbetaling van de correcte bedragen na de totstandkoming en publicatie van de desbetreffende rechtsbasis (= de jaarlijkse koninklijke besluiten). Het Secretariaat van de geïntegreerde politie gestructureerd op twee niveaus (SSGPI) fungeert in deze als tussenpersoon tussen de budgetverantwoordelijken bij de federale politie en de uitvoeringsdiensten bij de Centrale Dienst van Vaste Uitgaven (CDVU).

Teneinde – gelet de recurrente verplichting van de federale Staat en de late publicatie van deze besluiten – de politiezones niet in financiële moeilijkheden te brengen, heeft de Minister van Begroting de toelating gegeven om – in afwachting van de jaarlijkse publicatie van de desbetreffende besluiten – de basisdotatie onder de vorm van een soort van “*voorlopige twaalfden*” (op basis van het laatst gepubliceerde exacte cijfer) uit te keren aan de zones.

BESLUIT

Los van de kostprijs blijft het gegeven van de (federale) financiering van de lokale politie een complex gegeven. In 2008 werd door een interuniversitaire werkgroep⁵⁶ belast met een wetenschappelijk onderzoek (“*Budget, boekhouding en financiering van de politiezones*”) ter voorbereiding van een “*financieringswet inzake politie*”. Uit een antwoord door de Minister van Binnenlandse zaken op parlementaire vragen en interpellaties⁵⁷ blijkt één van de vaststellingen te zijn dat *in globo* (dit geldt als gemiddelde en is zeker niet representatief voor de inspanning van elke gemeente afzonderlijk) de bijdragen van de gemeenten aan de politiezones in de periode 2002 tot heden een negatieve evolutie kenden.

Eén andere en mijn inziens dé belangrijkste vaststelling van voormeld wetenschappelijk onderzoek is het feit dat de verwerking van de financiële gegevens in de verschillende politiezones op een niet uniforme en dus onvoldoende vergelijkbare wijze gebeurt. Een

⁵⁵ Programmawet, *Parl.St.* Kamer 2001-02, nr. 50K1503/001, p.45, “*Deze zuivere technische bepaling machtigt de centrale dienst van vaste uitgaven om de federale dotaties aan de politiezones uit te keren. Zij vult dus een leemte op van de wet van 7 december 1998.*”

⁵⁶ Een consortium samengesteld uit de Hogeschool Gent, Departement Handelswetenschappen en Bestuurskunde – de Universiteit van Gent, Faculteit Economie en Bedrijfskunde, Vakgroep Accountancy en Bedrijfsfinanciering – de Facultés Universitaires Saint-Louis, Centre d’Etudes Régionales Bruxelloises.

⁵⁷ *Vr. en Antw.*, Kamer, 2008-09, p.30 (Vr. nr. 7390, FRÉDERIC ; Vr. nr. 159 DE MAN ; Vr. nr. 7878 DOOMST).

correcte, uniforme verwerkingsmethode is echter een absolute voorwaarde om de juistheid en de betrouwbaarheid van de verantwoording van de aanwending van de ingezette middelen te kunnen waarborgen ten overstaan van zowel de burger als de lokale overheden.

Zonder te willen vooroplopen op welke mogelijke conclusie of evolutie, dient gesteld dat ook het gebruik van de financiële rapportering ter voorbereiding en/of toetsing van de financiering enkel mogelijk is indien effectief werk wordt gemaakt van een dwingende normalisatie inzake registratie en verantwoording van alle financieel gerelateerde gegevens.

Een dergelijke normering – naar het voorbeeld van de normalisatie in zowel de private als de gemeentelijke boekhoudregels – heeft enkel invloed op de transparantie en de leesbaarheid van de gegevens. Op geen enkel ogenblik kan zij de lokale autonomie (in de zin van de autonome beslissingsbevoegdheid) in het gedrang brengen, tenzij de concrete cijfers zelf de aanleiding zijn tot het bijsturen van de eigen beslissingen.

Uiteraard is het daarbij aan de orde om met een correct gevoel voor zuinigheid en zin voor maximaal rendement de ingezette belastingsmiddelen aan te wenden en te verantwoorden.